

ALBINA

REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an: în țară	Lei	5
„ „ „ străinătate	„	8
Un număr		15 bani.

S U M A R :

Silvestru Moldovan, Descrierea Ardélului. — *Ión I. Onu*, Lebăda (Legendă). — *V. S. Moga*, Cronica Agricolă și Comercială. — *D. Popescu*, Locuința țăranului. — *Ión Negoescu*, Albinele și roirea lor. — *B. G. Assan*, Insulele Spietzberg și Insula urșilor. — Creșterea și ținerea caprelor. — *N. Gădeiu*, Cel doi frați cu oi. — Informațiuni școlare. — Sături practice. — Bibliografie. — Mulțumiri. — Fapt Laudabil. — Din public. — Adrese către redacție.

Ilustrațiuni: O vedere din Ardél. — Biserica Adormirea din Moscova, unde s'a încoronat Tarul.

DESCRIEREA ARDÉLULUI

Dacă călătorul venind din Banat intră în Ardél prin pasul vestit Pórta de Fer, se află în țara Hațegului, un colț de țară, un ținut încântător, unul dintre cele mai frumoase ținuturi ale țării noastre și vestit și din trecut, căci aici a stat odinioară Sarmis-Egetusa Dacilor și orașul roman Ulpia Traiană, capitala Daciei romane, precum și alte orașe și alcătuirii de ale marilor noștri străbuni, cari zac ađi în ruine.

Pasul *Pórta de Fer* se mărginesce de deluri păduróse, ramuri de ale munților Cernei și ai Hațegului. El desparte grupa muntelui Rusca, de la mędă-noapte, de muntele Virful Pietrii, ce se înalță în partea de mędă-đi; printre aceștia și-a făcut cale riulețul Bistra, care isvorăște în munții Hațegului și pe aici ese din Ardél în Banat.

Pe șermul riului se află de-a lungul pasului un drum bun de țară (șosea), care trece prin satele Bouțari, Bucova și Zăicani, intrând în valea Hațegului, la Grădisce și de aici de a dreptul la Hațeg, care este ađi locul de frunte în valea Hațegului.

Pasul Pórta de Fer este vestit pentru trecutul țării noastre. Traian pe aici a intrat în Ardél, după ce încercările lui De-

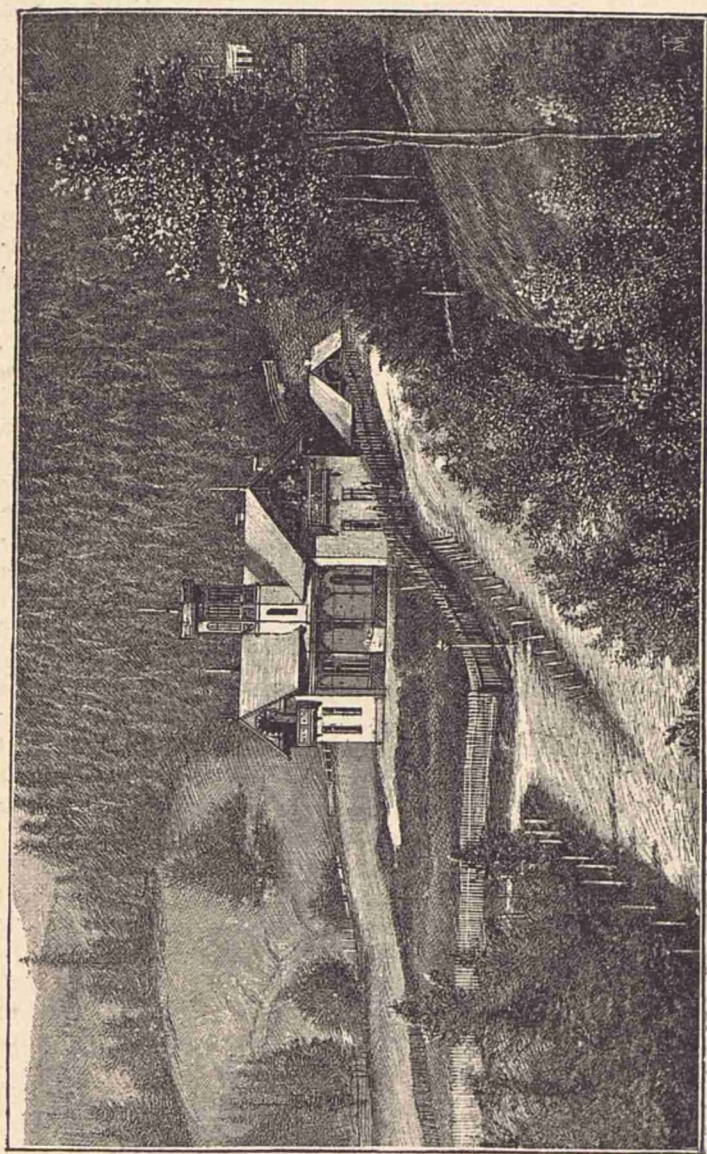
cebal de a împiedeca trecerea Romanilor aũ fost zădărnice. Lupte crâncene s'aũ încins între Daci și Romani în acest pas, care erã cheia capitalei Sarmis-Egetusa; urmele șanțurilor străvechi se vėd și ađi, iar dacã stâncile de pe Bistra și bėtrânii munți de prin prejur ar aveã glas, câte nu ne-ar seì spune despre faptele vitejesci ale luptătorilor acestor douė popóre!

Tot prin acest pas aũ intrat și aũ încercat să intre în Ardél în mai multe rınduri oștirile turcesci, iar în anul 1441, aici a cãștigat Ión Huniade o învingere strălucită asupra Turcilor.

Valea Hațegului are formă rotunjórã (ovalã); ea privită de pe înãlțimile munților, ce o înconjórã, ne presintă priveliști fórte frumoșe. Cu deosebire avem o privire largã și frumoșã de pe dëlul Orlea, lângã stațiunea Hațegului, pe vîrfu l cãruia se aflã un turn vechiũ pãrãsit, numit «Turnul lui Vecel.» În stânga spre rėsãrit se înãlță ramuri de ale munților Balomirului, pe la pólele cãrora curge Streiul. În drépta, spre apus sã rãmuresc munții Cernei, iar spre miadã-đi avem înaintea nóstrã șesul saũ Valea Hațegului, acoperitã cu multime de sate și brãzdatã de riulețe și pãraie, ce grãbesc a se împreuna cu valurile Streiului. Dincolo de șes se înãlță, ca nisce uriași, *munții Hațegului*, cu piscuri înalte, între cari cel mai frumos este Retezatul, la mijloc. Grupa Retezatului din partea acésta o putem privi mai bine. Munții Hațegului sunt unii dintre cei mai frumoși munți ai noștri. Ei se mãrginesc spre miadã-đi și rėsãrit de vãile înguste ale Jiurilor, iar spre mēdã-nópte se pierd în Valea Hațegului. Cóstele lor sunt acoperite cu bogate pãduri, în jos, începēnd de la póle cu pãduri de stejar, apoi mai în sus, cu brãdet, pãnã spre vîrfurile stâncóse și pleșuve, unde este patria ciutelor de munte. Prin fundul vãilor lor se aflã ascunse, ca nisce mãrgãritare, mai multe lacuri de munte, cum este lacul Zãnóga, spre rėsãrit de la Retezat, cel mai mare dintre lacurile de aici, apoi lacul Negru, lacurile Gemene ș. a.

Prin munții Hațegului nu se aflã sate saũ cãtune; cãtțin însã dílele de varã pãnã ce încep ninsorile, ei sunt împoporați de ciobani cu numeroșe turme de oi; iar clãdiri omnesci nu sunt de cãt stãnele, în cari își cautã adãpost dinaintea viforelor și vînãtorii, cari cutreerã vara acești munți. Dintre piscuri cel mai frumos este Retezatul, cu vîrfu lui ciuntat și care pentru acésta se póte deosebì ușor dintre cele-l-alte piscuri.

Din veste din poveste se spune, cã odiniórã, în vremile de demult, când prin țara nóstrã trãiaũ uriași, Retezatul a fost cu vîrf, ca cele-l-alte piscuri. Se spune apoi, cã un uriaș, care locuia în ținutul acesta, trãind în dușmãnie cu alți uriași, vecinĩ

O vedere din Ardel.

de-ai săi, a aruncat odată cu mânie un plug de fer după unul din ei și ferul lovindu-se de munte, i-a retezat vârful.

Așa a devenit Retezatul cu vârful ciuntat, cum îl vedem azi.

Dacă ne urcăm pe acest vîrf, care este de 2.478 metre de înalț și este însemnat de către inginerii militari cu o grămadă (piramidă) de pietre, vom avea o privire largă și frumoasă, cu deosebire dacă va fi vremea senină. Spre răsărit și apus, precum și spre mîdă-ți vom dări piscurile munților Paring, Cerna și Vulcan, văile adânci ale Jiurilor și a rîului Lăpușnic, apoi o mulțime nenumărată de văi laterale și afundături, printre cîstele păduroase și stîncile pleșuve ale acestor munți; spre mîdă-noapte vom cuprinde cu o singură privire Valea Hațegului, cu mulțimea de sate, cu apele ei, ca nisce căi argintii, cu verdurea semănăturilor, rădiurilor și pometurilor de pe suprafața ei. Iar mai spre mîdă-noapte privirea ne pătrunde în valea Streiului și a Mureșului și se opresce de ramurile de peste Mureș ale Munților-Apuseni, cari se desemneză plăcut în zarea albăstrie a depărtării.

Asemenea priviri frumoase mai avem și de pe alte piscuri. Ast-fel la pîlele munților, la Șusenî, care este un prediu (cătun) al comunei Rîu de Mîră, se află o stîncă (un colț), de pe vârful căreia ne putem bucura iarăși de una din cele mai frumoase privelisci asupra văii Hațegului.

Stîncea este încununată cu o frumoasă ruină de cetate, *cetatea Colțului*.

«Care, după cum dîce un scriitor, privește în jos dintre verdeața pădurii, ca un monument de mormînt al vremilor trecute.»

Cetățuia a fost a familiei Kendefi, care este de origine română și s'a numit odinioară Cîndea.

În cărțile bătrîne nu se află însemnat, că între zidurile acestei cetății s'ar fi petrecut cînd-va lupte și fapte vitejesci, dar vorba din bătrîni scie să ne spuie o frumoasă poveste despre o întîmplare de aici.

Odinioară, așa se spune, stăpîna cetăței Colțului eră Iléna Cîndea, o fată feciōră, frumoasă ca zînelé din povești. Erau atunci vremuri grele; asupra strămoșilor noștri năpădiseră cete sîlbactice de tătari. Români s'au luptat cu ei vitejesc și i-au alungat din hotarele lor, dar vai, mulți dintre ei au cădut prinși și au fost duși în robie. Între aceștia a fost și iubitul Ilénei. El a fost prins în focul luptei, și răpit de tătari și nimenea nu scia unde se află. Iléna, care se topia de dorul lui, ședea adese-orî pe zidul cetății și privia, privia îndoișată în depărtare, dōră-l va zări venind acasă. Odată, ședînd ea ast-fel pe zid și privind la cele vai, cari îi păreau pustii și cernite de jale, o cuprinse un somn ușor și adormi. Și ce să veți! În somn i s'a arătat iubitul și i-a

spus, că atunci va scăpa din robie, când ea va aduna atât aur, cât să ajungă până acolo, unde e ținut el prins.

Iléna nu scia, cum să înțelégă visul și nici nu prea credeă în el. Dar iubitul ei i s'a arătat și a doua și a treia oră în vis. Acum Iléna se hotărî să lucreze, să lucreze mult, ziua și noaptea, ca să câștige aurul trebuincios.

Și s'a apucat Iléna de tors și torcea, torcea cu mare sîrguință, ziua și noaptea. Și din ce i se sporiă tortul, dintr'ia se simția îndemnată mai mult la lucru. Odată într'o noapte instelată, luminată de rațele aurii ale lunii, ședînd în foisorul cetății atârnat pe marginea stîncii, tórse mult, până ce trecu de miezul nopții. Și ce să vadă? Tortul, ce l'a tors după meș de noapte eră din fire de aur și dacă torcea orî-cînd după miezul nopții, se alegea tot fire de aur. Așa torcea ea nopțe de nopțe, când odată, în spre cîntători, cine-i prinde fusul, ce sfârăia în josul foisorului? Eră iubitul Ilénei, care în momentul când firele de aur aũ fost atât de lungi, cât să ajungă până la locul, unde eră el prins, i-aũ pocnit lanțurile de pe trup și el a putut să alerge acasă, în brațele iubitoare ale ei.

Jos în vale dăm de alte locuri însemnate. Ast-fel este satul *Grădisce*. El este aședat în partea apusénă a văei Hațegului, pe drumul, precum am amintit, ce duce de la Pórta de Fer la Hațeg. Aici a fost odinióră capitala Daciei, Sarmis-Egetusa, iar după cuprinderea Daciei s'a zidit un nou oraș pe ruinele ei, Ulpia-Traiană, care în curînd deveni capitala Daciei și eră numérată între orașele de frunte ale marelui împărății romane. Ulpia-Traiană eră oraș pompos. Ruinele mărețelor ei zidiri se vèd până ađi. La marginea de către răsărit a Grădiscei se cunósce încă forma (fundamentul) amfiteatrului, care era o zidire mare și frumoasă pentru jocuri și lupte cu animale sèlbatice. În jurul amfiteatrului se înălțau palate frumoșe, din carí, precum și din întăriturile orașului sunt multe rêmășițe de ziduri, pivnițe, etc. Printre ele s'aũ aflat îngropate în pămînt multe lucruri de pe vremea romanilor, precum figurí de ómení din piatră, (statue), carí împodobiau casele și ulițele orașului; mosai-curí, făcute din pietre mărunte, carí înfățișau întâmplări din stréinătate, iar zidurile vechi sunt acoperite cu muschiu și iarbă și printre ele românul grădiscean, cîntînd doine de jale, séménă acum păpușoiu, trágînd cu plugul brazde peste locurile, unde odinióră a fost grămădită atáta glorie stră-moșescă!

Satul Grădisce este zidit și el pe o parte din ruinele Ulpiei-Traiane, iar spre satul vecin Ostrovul-Mare se cunósce încă bine calea lui Traian și de ambele ei laturí cimitirul fostului oraș, de unde s'aũ desgropat multe morminte romane.

Silvestru Moldovan.

LEBĂDA ⁽¹⁾

— Legendă —

Dulceag, ca graiul îndrăgiților, s'aude șopotind pîrîiașul în adîncul prăpăstiei. Ce recore înviorătoare și ce tăcere cucernică în codru! Scoborâm încet colnicul nebătătorit ce șerpuiește prin desîșul din préjma apei. Frunzele uscate foșnesc sub pașii noștri. Răsunător trosnesc câte un vrăsc călcat în mers. Uite! O cîntiță sglobie, după ce a cătat îndelung și cercetător cu ochișorii ei micuți și lucitori ca mărghica, a sbughit ciripind din frunziș, și la adăpost, de cea altă parte a rîului, ne petrece de sigur cu vederea.

— Mai e mult moș Mihaiu, până la gura pîrîului? întreb eu pe bătrînul pădurar ce mergea înainte-mi.

— Ba, de acum, nu e atîta, domnișorule, imi ȃdice el, supărat se pare, că l-am făcut să-și ia luléua din gură pentru a-mi răspunde.

— Și acolo ȃdici, că de bună sémă, dăm de mistreți?

— Fără dor și pôte, de-o fi într'un cés bun.

— Ți-i încărcată pușca moșule?

— Încărcată cu sburături, de ar aduce Dumneȃeu vr'un sli-mos, știu că-i fac de petrecanie!

(1) Lac în codrii Cârjoei, jud. Iași, în dreptul Cotnarilor.

— Mie unuia, drept să-ți spun, moșule, mi-ar fi frică cu rugina ceea.

— Frică?! Hei, Hei! Boierule, când s'ar face colea grămadă vinatul cât l-am ucis eu cu bătrina; așa ezi Siretul, pe unde-î el mai lat, de n'ar dovedi vreme de o ȕi să prididescă.

Tăcui și mergând îngândurat, cercam să-mi înfățișez minții așa morman de felurite lighiöne clae peste grămadă.....

«Ține!» Imi șopti moș Mihaiu, apropiindu-se tiptil de malul apei. Un fior repede imi trecu în tot trupul, cât ai clipi, eram cu pușca la ochiũ. Străbăteam adîncurile cu căutătura și dör de nu pecepeam cum crește iarba, atâta imi întetisem aușul. Nicî o frunză nu se mișcă. Intr'un tîrziu deosebii, ca un gemăt scurt, venind din patul apei.... O descărcătură de pușcă făcu să clo-cotescă pădurea.

— «Trage», imi strigă bătrînul. Și de și desiușul mișună o cli-pă de mistreți, ce se isbeau năprasnic, ne mai sciind încotr o s'o culce; cele două focuri ale mele nu prinseră în carne vie.

Tot rugina sirêca! imi mai ȕise moș Mihaî mulțumit, în vreme ce eu aiurit căutam să schimb cartușele.

Geba mai încarcî d'acuma, cu ei nu te mai întîlnescî cale de șapte poști. Ce, aiștia-s iepuri, să facă minciuni și apoi să dea iar de unde au sărit?! Ia vino mai bine, să veđi ce grăsun, s'a prăvălit colea cu gaibele în sus, și de nu ți-o fi cu bănat, să-mi dai mână de ajutor să-l scötem în pârîngă

Eră și vremea să poposim, căci amândoi ne înpleticeam sub povara sarcinei.

— Ce frumos loc aici, moșule; ȕisei către bătrîn, aședîndu-mă pe pajiștea înflorită și lăsînd căutătura mulțumită să dea rötă poienei în care ne oprisem. Și ce lac minunat colea în așe-ȕletură, la așa de mare înălțime, și la atâta amar de adînc în inima codrului!

— Că drept, mîndre locuri și mare pustietate! Alde bunică-meu însă povesteă, că a auđit spuindu-se, mai din vechi, că odinöra a fost sätucean pe locurile, astea și că de aici se trag Cerculescii, tot pușcași și pîndari prin Cârjöea, Cotnari și alte meléguri; că ei, ömeni pădurateci nicî până în est timp !nu s'au putut deprinde cu traiul mai la câmp.

Și tot el spuneă că, pe vremea Tătarilor, nu erau creștini să-le stea în potrivă mai vajnic ca Cerculescii și că mare ciudă mai aveaũ Haniî Tătarilor pe dinșii; de cât atâta, că n'avëu ce le face. Că de îndată ce ucideaũ din de-ai lor și le luaũ prăđile pentru a le înapoiă păgubașilor, Cerculescii intraũ în codru și

pas să-î mai urmărească Tătarii, dór dacă vroiau să-le rămăe cio-lanele pe acolo.

Numai o dată, ci-că, aū picat Tătarii, chiar în Dumineca Paș-celor, cam pe după amēdă, în sat la noi în Viriți. Și așa s'aū șupurit ei de pe nesimțite tot prin codri, că nu le-aū prins de veste nici paznicii din virful Dēlului lui Vodă, nici cei din vir-ful Cătălinei, ca să aprindă focurile și să buciume făcēnd de scire ōmenilor de o așa mare primejdie. Și numai ce s'aū trezit. biet de ei, în toitul horii cu năvala pāgānilor, și-aū fugit, care în-cotro aū apucat, să-și scape țilele. Atunci țice-se că aū ucis Tă-tarii pe mulți din Cerculesci, cari eșise cu ai lor la noi la joc, și erau ōmenii cu mâinele gōle, ca de la biserică.

Atunci aū luat ei pe fugă pe o fată dintr'a Cerculescilor, care-avea, după cât să spune, mare mulțime de podōbe nestimate în pēr și la gītu ei. Aū fugărit-o cālăreții pe potecile codrilor până aici în poēnă, tot când de când să puie mâna pe dēnsa, că dōr-avēu cu dīnșii și cīni bunī de hăituit ōmenī; că alt-mintreli ușor ș'ar fi pīerdut fata urma.

Când a vēdut, sārac de ea, că nu mai are chip de scāpare, a picat în genunchi coala pe așēdētura asta, sub un stejar mare, ce erā pe vremea aceea acolo, și a ridicat mīnele la cer și dōr-atāt a putut țice: «Scapā-mē Măiculița Domnului!»

Liftele o și sosise și nu-și dādeaū rīnd să descalice.

Și așa a vrut Măiculița Precista, că numai ce-a fulgerat o dată, așa din senin, și-a cădūt trāsnetul drept pe stejarul cel mare. Și cum a intrat sāgēta, să vede, până în māruntaiele pāmīntu-lui; numai ce a prins a isvorī apă din locul acela și cât ai clipi s'a făcut acolo lac, de se nu-î mai deā omul de fund.

Așa a scāpat fata Cerculescilor de n'aū prādat-o și n'aū prins-o pāgāniī, cari s'aū înecat cu caii și cu cīniī lor cu tot.

Al de tātuca, care și el tot pădurar pe locurile acestea a fost până ce s'a sāvīrșit din viața, spunea că a vēdūt într'o spre-țiuă Pașcelor, plutind pe fața apei din vale o lebādă albă, de-aminune s'o tot privesci. Se vede, că s'aratā atunci sufletul bie-tei fete și că de aceea i-o fi țicēnd lacului și locului pe aicea la «Lebāda».

— Se vede, moșule, îi rēspunseiū eū, dus pe gīnduri, so-cotind cum și acēsta adeveresce, o dată mai mult, de câte aū avut a îndurā strāmoșii noștri după vremuri; și cum numai în mila Celui de sus, în adīncul codrilor și în puterea brațului gā-seaū scāparea.

— Tōte bune, da socotesc să mergem de acuma; că aū prins-a ne cāntā lăutarii pe la urechi, și de n'om dovedī să eșim cu luminā din pădure, ne fac bute, cum nu ne putem apăra

Ion I. Onu.

Cronica Agricolă și Comercială

e scie că în decursul lunei Iulie ploile ne fiind tocmai așa de abundente, lucrările câmpului, ca seceratul și treeratul s'aū putut face în bune condițiuni și mai cu sēmă treeratul, așa că toți agricultorii noștri și-aū putut vedea visul cu ochii, adică cât a produs munca lor din cultura grâului într'un an, ca cantitate și calitate. În același timp, arăturile pentru semănăturile de toamnă și în special pentru rapiță, s'aū putut face în cele mai multe părți ale țării în bune condițiuni; iar de la o bună arătură aternă și o bună recoltă, chiar când timpul n'ar fi tocmai favorabil vegetațiunii, chiar așa cum a fost în anul trecut.

Ceva mai mult, agricultorii cari aū pregătit mai de timpuriu locurile pentru rapiță, deja aū semănat această plantă încă de la 20 Iulie, de ore-ce de la această dată ori-ce întârziere pentru semănatul rapiței este în dauna acestei plante atât de bănoșe pentru agricultura noastră.

Treeratul fiind aproape terminat mai în totă țara, ne putem pronunța întru cât-va și asupra producțiunei grâului, care în termen mediu se pōte socoti de 1½ chilă la pogon și de trei chile la hectar, ceea-ce fac 21 hectolitri. Iată producțiunea de care ne putem mândri, după cum se lucrază la noi câmpurile destinate la semănatul grâului.

Dacă ploile din luna Iulie aū întrerupt puțin treeratul și seceratul grâului, nu este mai puțin adevărat că a contribuit foarte mult la creșterea porumbului, și a ierburilor destinate pentru facerea fînului la hrana zilnică vitelor noastre de muncă și rentă.

Din cauza ploilor de la sfirșitul lui Iunie și începutul lunei lui Iulie, scim că timpul s'a răcit; această răcire ca și umeđela a contribuit ca bōla numită mană, care a bîntuit în anul trecut tōte

viile din țară, să apară din nou, mai cu seamă în viile mai adăpostite și ne plivite.

Cu cât luna lui Iulie a fost puțin mai umedă, pe atât luna lui August până în prezent a fost secetăsă și aproape dece zile vîntul crivăț a bătut incontinuu ziua, cu o putere mai mare sau mică, pe când noaptea timpul devine mai liniștit, însă răcoros, sau chiar prea răcoros pentru luna August.

Vîntul crivăț a contribuit și mai mult ca pămîntul să se usuce și să împiedice facerea aratului de toamnă, rămas ne isprăvit din luna Iulie.

Pe cât de veseli se găsesc unii agricultori cu privire la producțiunea grăului, cu atât îi preocupă prețurile, cu cari se vînd cerealele noastre la noi, precum și prețurile din străinătate, așa că mulți habar n'aū cu ce fel de preț se vînd grănele noastre, sau dacā prețurile aū tendințe spre urcare sau scādere.

Aci este rēul, din care causă speculanții de grāne, cari cutreerā satele, înșală în bună voie, mai cu seamă pe micii agricultori.

Acest rēu s'ar putea evita numai atunci cānd Ministerul Domeniilor ar publicā zilnic prețurile, sau cel puțin o datā pe sēptēmānā, și nu numai prețurile din tîrgurile noastre, dar și din principalele tîrguri străine, ca ast-fel să se pōtā face cunoscut prețurile între noi și străinătate.

Aceste prețuri s'ar putea publicā în un anumit buletin, ca bunā orā cum publicā Primăria Capitalei prețurile pe produsele de consumațiune din piața Capitalei, de și Primăria în loc să publice aceste prețuri pe sēptēmānā, le publicā numai lunar, dar tot e ceva de cât nimic.

Este de regretat, că la noi chiar cele mai multe diare politice în loc să publice zilnic prețurile ce le primesc de la casa Blank din Brăila, le publicā la o sēptēmānā odatā, deși aceste prețuri aduc mai mult folos cetitorilor, de cât drama din cutare stradā a Bucuresciului sau din cutare comunā rurală.

În cât privesce prețurile cu cari s'a vîndut cerealele noastre în tîrgul din Brăila în luna Iulie, le

vom publică în resumat, numai la suta de kgr., de ore-ce aceste prețuri actualmente nu mai interesează așa de mult pe agricultori.

Iată prețurile pe luna Iulie:

Grâu suta de chlograme s'a vîndut cu 16,00 lei.

Orz	»	»	»	»	»	8,50	»
Secară	»	»	»	»	»	10,50	»
Orzoiică	»	»	»	»	»	9,40	»
Porumb	»	»	»	»	»	8,00	»
»	roșu	»	»	»	»	10,45	»
»	colorat	»	»	»	»	8,80	»
»	Cincantin	»	»	»	»	9,25	»
Ovăz	suta de	»	»	»	»	8,50	»
Fasolea	»	»	»	»	»	11,50	»

Iată în resumat prețurile de la 1—15 August, pe hectolitri.

Grâul nou s'a vîndut cu . . 11 lei și 50 cent.

Porumbul. 6 » » 50 »

Porumb roșu 7 » » 40 »

Orzul 4 » » 60 »

Secara 7 » » 20 »

Rapița sêlbatică 7 » » 10 »

Meiü 3 » » 75 »

Prețul la suta de chilograme este de lei:

Grâul de 13 lei și 50 ctm.; la orz de 6 și 8 lei, după calitate; la orzoiică de 10 lei și 20 ctm.; la ovăz de 8,80 ctm.; la secară, de 10 lei; la porumb, de 7,65 și la cincantin, de 8,80.

Acestea sunt prețurile cele mai însemnate la tîrgul din Brăila, unde prețul se urcă și se micșorează după prețurile din tîrgurile străine.

În cât privesce afacerile cerealelor în tîrgurile noastre, lasă mult de dorit la această dată, când trebuie să domnescă cea mai mare activitate în vînderi; acest rău se esplică din cauza marelui producțiuni de cereale din Europa ca și din America.

Din cauza acesta să fim mulțumiți ca prețurile să rămână cel puțin așa după cum se găsesc actualmente, în tîrgurile noastre, însă tendința este mai mult spre scădere de cât spre urcare.

Viitorul ne va spune adevărul!

Têrgurile străine.—Daū în resumat și prețurile din târgurile străine, unde atât, afacerile cu cereale ca și prețurile lasă mult de dorit.

În principalele târguri din Franța, prețurile fiind socotite numai la suta de kgr. grâul se vinde cu 21—22 lei; secara cu 12—13 lei; orzul cu 16 lei și ovėsul cu 18 lei; În cele din Germania, grâul se vinde cu 23 lei; secara cu 17 lei, orzul cu 11 lei și ovėsul, cu 19 lei. În cele din Belgia, grâul se vinde cu 21—22 lei; la târgul din Viena și Pesta cu 18 lei, în târgul din New-York (America) grâul se vinde cu 15 lei și la Chicago, cu 13 lei suta de kgr.

V. S. Moga.

Locuința Țăranului

Ănătatea fiind foarte scumpă, tot omul este dator să și-o îngrijescă, căci o dată perdată anevoe se redobândește. — Sănătatea omului atirună de felul cum el își construiesc casa și de felul cum o îngrijesce, bine, rău sau mediocru. Felul cum țărani noștrii își construiesc casele, lasă foarte mult de dorit, mai cu sēmă că după ce nu le construiesc sistematic, apoi nu știu nici regulile igienice pentru îngrijirea lor.

De obicei casele țăranilor noștri, — esceptând pe cei mai de frunte, — se compun din două camere: Una numită sală sau tindă și alta camera de locuit. Le voi descrie pe fiecare în parte, așa după cum le-am observat.

În sală se vede mai întâi coșul cu vatră unde se pregătesc mâncarea; coșul la unii nu ese de asupra acoperișului, pentru ca fumul să se introducă în podul casei, ca ast-fel afumând acoperișul să dureze mai mult timp. În sală afară de coș, se mai observă grămădite tôte instrumentele de muncă, — unele atirnate prin cue, iar altele puse pe după ușă —; se mai observă cofele cu apă, vasele de mâncare, tuciul, sacul cu mălaiu, puțină cu varză și cu murături, putineiu, albia de rufe și în fine în carnavalul Crăciunului se

observă două culmi puse în lungul salei, pe care se pune carnea rîmătorului tăiat.

În camera de locuit ca mobilă se vede unul sau două paturi de scinduri, cu puțin așternut pe dînesele, o ladă pusă la capul patului, apoi o sobă rea și nespoită, o puțină cu varză pusă ca să nu înghețe, 2-3-4-5 copilași, părinții, bunicul, bunica, un cățel, un purecel, una sau două pisici, etc. În timpul ernei tot în această cameră se usucă obelele și hainele ude, la unii se gătesc bucate la gura sobei și în fine sub pat se ved dovlecii, cartofii etc. puși din pricina gerului.

Ca ferestre sunt nisce lemne înțepenite și astupate bine cu hîrtie ca nici să se mai deschidă, nici aerul să nu mai străbată înăuntru. De vom privi bătătura, vom vedea o grămadă de gunoiu, băligar vechiu și prîspăt, ciulinii, mărăcini și fel de fel de burueni, crescute ne-supărate de nimeni.

Numai acela care n'a avut ocazie să intre într'o asemenea casă și să observe o asemenea bătătură, numai acela nu se convinge de realitatea celor expuse mai sus, numai acela nu-și face idee de feluritele miasme otrăvitoare din casă și din bătătură.

E de ajuns numai să te apropii de ușă și o durere de cap grozavă te coprinde și o indispozițiune generală, care nu sunt alt-ceva de cît semne de otrăvire.

Mulți din țeranii pier, fără să-și dea sîma ceii alții despre perirea lor, ci de multe ori îi audî dicînd: Așa a voit Dumnezeu și nu putem să înfrîngem voea lui.

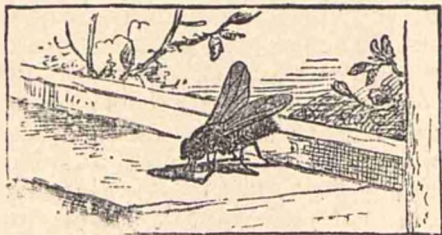
Statisticele ne dovedesc că într'adevăr se nasc mulți țeranii, însă și mor mulți pentru că se nasc veșteji, în aer stricat și predispuși la tot felul de bóle. Dacă n'ar fi și Primăvara și Vara ca să mai dîrmă pe afară, ci ar fi numai iarnă, atunci cred că s'ar stinge cu totul, țeranii noștri. Unii din ei es din iarnă fîrte slăbiți, pârliți și afumați. Pe lângă tóte acestea se mai adaugă hrana rea și îmbrăcămîntea prîstă a lui, care în unire cu cele de mai sus curmăză firul vieței.

Cine înțelege tóte acestea, trebuie să lupte ca țeranul să se deștepte, căci numai atunci va scăpa de miserie și de sărăcie. Noi aceștia cari sîntem mai aprópe de țeran și sîntem puși în contact direct cu el, sîntem datorii a-i da sfaturi bune. Și nu numai noi învățătorii! Ci și proprietarii, arendași, și preoții, căci și dênșii sînt în contact cu țeranul.

Noi învățătorii și preoții mai ales să dăm sfaturi orî-căruî țeran de felul cum să-și îngrijescă de locuința lui și cum să și-o construiască, căci cu tótă explicarea ce o dăm elevilor în școlă și cu tot dorul ce elevii ar avea ca să vadă și acasă la ei curățenia și regulile igienice pe cari le cunosc, nu sunt însă lăsați de părinții lor, ci de multe ori le dic că alea sunt fleacuri de ale învățătorului, că ei așa au trăi și așa vor a trăi.

Am observat că țeranul nostru nu este nici de cum îndărătnic și că lesne se conduce după unul, care îl povățuesce de bine, mai cu sémă de învățător și preot. Preotul când merge cu botezul prin casele țeranilor, este bine să facă observațiile ce le crede de cuviință în privința curățeniei, astfel că puțin câte puțin și pe nesimțite să ridicăm starea rea în care se află țeranul nostru.

D. Popescu, învăț. dirig.
Sângeru-Prahova.

ALBINELE ȘI ROIREA LOR

Albinele (*Apis Melifica*) fac parte din ordinul Hymenopterelor, ele sunt de două feluri: 1) Domestice, 2) Sălbatică. Cele domestice își au locuința pe lângă casa omului, iar cele sălbatică trăiesc în scorburi de copaci, crăpături de pământ, etc. Locuința albinelor se numește stup sau știubei sau coș. Stupul se face sau din bucăți de trunchiuri de copaci scobite în lăuntru sau din scânduri făcute astfel în cât să aibă patru colțuri, de asupra un capac, iar într'o parte pe scândură aproape de pământ o găurice pe unde ele pot intra sau ieși. Albinele trăiesc vecinic în societăți sau colonii; mai multe societăți colonii sau stupi la un loc formeză o stupărie sau stupină. Fie-care societate sau colonie este compusă din trei feluri de indiviđi: 1) Albinele muncitoare cari se mai numesc și neutre și al căror număr se urcă de la 15.000 până la

30.000 într'un stup, mai sus de 30.000 nu se pôte. 2) Matca sau regina, care este numai o singură femeie și care domnește ca o suverană peste totă colonia albinelor. 3) Trintorii sau gărgăunii cari sunt de genul masculin și cari sunt într'un stup de la 600—1000.

Albinele muncitoare, formeză masa stupului; ele sunt însărcinate cu totă lucrarea necesară pentru existența și mărirea societății, ele fabrică mierea și ciara cu mare stăruință. Albinele lucrătoare sînt puțin scurte la corp, au nisece inele, iar în virful abdomenului un ac otrăvitor cu care întepă pe acel care le aduce supărare, dar după ce întepă nu mai pot scôte acul și ast-fel îl rup, rupënd acul pe urmă mor și ele. Albinele lucrătoare au un fel de trompă sugătoare cu care sug din fundul florei tot sucul dulce pe care îl introduce în stomacul lor și apoi îl depun în celulele fagurilor construiți mai înainte de dînsele. Picioarele lor d'înapoi presintă la fața din lăuntru o depresiune numită coșuleț, în care pun polenul ce-l culege prin ajutorul unor fire mătăsoase în formă de perie și care se numesc periore, de cari este garnisită fața internă a fălcilor.

Mierea atărnă și de suculele florilor, cu cât sucurile vor fi mai dulci cu atît și mierea va fi mai mirositoare și mai gustosă, și din contra; de aceea este bine a se pune stupii într'o grădină unde se cultivă rișcă și alte flori mirositoare. După ce albinele lucrătoare strâng mierea dulce de prin flori o depun în nisece celule formate din o materie care se numesc cêră. Cêra se formeză din nisece materialuri culese după flori și alte plante, care le introduc în nisece organe speciale aședate pe părțile laterale ale abdomenului, numite folicule. Din aceste folicule iaă cu picioarele materia cerosă, o amestecă în gură spre a-i da proprietățile cunoscute, apoi îi dă forma cu gura și cu picioarele formând nisece panglicuțe lungi din care pe urmă fac acele celule foarte regulate lipite fund la fund; ast-fel construiesc căsuțele lor care se numesc faguri. Fagurii au forme diferite și sînt aședați în stup în formă verticală lăsând loc între ei ca să pôtă umbla cu ușurință lucrătoarele; tôte celulele de pe fagur sînt de formă hexagonală și tôte sînt de o potrivă, afară de vre'o câte-va mai înalte și mai în formă de cilindru, din care au să iasă reginele, de unde se și numesc Celule regale.

Câte o dată albinele lucrătoare adună mai multă miere și atunci prisosul îl pun în nisece celule ordinare ca să aibă pentru viitor.

S'a vëdut că albinele lucrătoare fac recolta cerei mai mult diminêta spre a scôte polenul (sucul din flori) din cauză că atunci polenul nefiind încărcat de căldura sôrelui conservă o ôre-care umiditate, care lęgă grăunțele de polen și înlesnesc culegerea și transportul.

Mierea din contră fiind un suc ce iese din flori prin ac-

țiunea căldurei, se găsește prea puțină diminéța, d'aceea în miezul d'ilei este timpul cel mai favorabil pentru această recoltă: atunci se vęd mii de lucrătore cari se întorc din câmpie încărcate cu miere. Acéstă lucrare séra se face mai puțin. Afară de aceste două materii, albinele lucrătore mai fabrică încă o materie particulară numită propolis care o culeg după muguri și cu care lipesc crăpăturile fagurilor, și dacă stupul este de ex. de sticlă sau de alt-ceva transparent, ele nu fac fagurii și nu încep să lucreze până nu lipesc tot stupul cu acest propolis așa ca să nu se vadă nimic ce fac ele în lăuntru. Ele trăiesc 5—8 ani.

Regina sau matca albinelor. Regina nu e ca lucrătorele, ea este departe de tot de viața activă, însă fiind că de fecunditatea ei depinde prosperitatea roiului, ea este tot-d'una tratată cu delicateță de cele-l-alte. Indată ce începe a oua ea devine un obiect de respect pentru totă societatea și nu primesc în locuința sa nici o rivală. Dacă întâlnește una îndată încep între ele o luptă de mörte, și tot-d'una o singură regină se vede în fie-care roiü, orî-care ar fi mulțimea indiviđilor din care se compune.

Regina, urmată de mai multe lucrătore, depune câte un ou în fie-care celulă, peste trei d'ile ies din ouă larvele cari după cinci d'ile se transformă în nimfe și se învălesc în un fel de gogóșe stând ast-fel 13—14 d'ile după ce lucrătorele le-aü închis cu un fel de capace de céră; de unde apoi ies albinele perfecte. Mörtea albinei matcă, slăbiciunea unei societăți și atacurile inamicilor determină câte o dată albinele a se răspîndi și se duc a-și căută un asil într'un stup mai bun; dar sunt respinse cu nemilostenie prin înțepături de către proprietărițele locuinței, în care ar voi să intre, căci nici o albină străină, chiar izolată, nu e primită într'un stup unde nu s'a născut.

Câte o dată când matca este în vrăjmășie cu matca de la alt stup atunci se începe un răsboiü în care trebuie să cadă mörta o matcă de la o parte, atunci partea învingătoare tabără pe partea învinsă, le jefuiesc mierea din celule și o depune în stupul lor.

Sunt multe insecte cari omöră albinele lucrătore și chiar matca, furându-le apoi céra și mierea, dintre aceste insecte putem cită pe: saturnia sau fluturile cu ochii de păun, thais, cap de mort etc; de aceia este bine ca aceea ce se ocupă cu apicultura să caute stupul cel puțin la o săptămână o dată.

Regina ca să fie mai sigură de vrăjmași pune tot-d'una la găuricea stupului o strajă compusă din două albine lucrătore puternice, cari nu lasă alte albine de cât acele cunoscute în stup. Matca trăiesc până la șapte ani.

Trîntorii, se numesc partea masculină a albinelor, ei nu iaü parte la aceste lucrări active, se nasc și trăiesc numai

pentru a fecunda femelele. Ei au un corp cam negru dar tot inelat, mai gros ca al albinelor, capul mai mare, asemenea și ochii; trupul lor este greoi și de aceea când merg se mișcă cu forțe mare greutate.

Trîntorii se nasc tot-d'a-una când se nasce și matca tîneră.

Se întîmplă ca să se nască mai mulți trîntori, atunci ei nu sunt alungați dacă n'au fecundat albinele, ci când roiesce un stup atunci regina bătrînă îi ia cu ea.

Cam prin luna lui Iunie și Iulie se ved o mulțime de trîntori morți prin prejurul stupului, acesta însemnă că albinele ne mai avînd trebuință de ei i-au alungat din stup afară și i-au lăsat ca să móră de fîme din cauză că ei nu au trompă ca albinele lucrătoare nici acele artere prin care trece sucule dulce de se preface în miere, ci numai mîncă d'agata. Trîntorii fiind goniți, ele își pot procura hrană pentru țilele grele de iarnă.

Roitul albinelor.

Indată ce într'un stup au ieșit alte albine noi și au format altă societate cu o regină nouă în cap, cele bătrîne se grăbesc a părăsi acel stup spre a-l lăsa celor tinere și a-și găsi altă locuință. Spre acest scop matca bătrînă alege cu vre-o 2 țile înainte vre-o 10 - 12 albine pe care le trimite ca să caute un loc unde ele are să se așede, după ce au găsit locul vin de vestesc pe matcă. Atunci se observă o mare mișcare în stup, unele intră altele iese, se ved forțe multe albine pe afară pe scîndurile (pereții) stupului, la gaurice staū tixite, acesta însemnă că albinele bătrîne își iaū adio de la cele tinere, în fine iese matca bătrînă înconjurată de mai multe albine asemenea bătrîne, apoi încep a sboră cu o iuțelă forțe mare, când mai ostenesec puțin se aședă pe crăcile copacilor sau pe diferite tufe formând un ghem la mijlocul căruia se află matca. Când cine-va voiesce să le oprască din sborul lor și să le așede pe craca unui pom sau tufe, asvirle înaintea lor cu țărînă, nisip, sau alte obiecte. Iată modul cum cine-va pôte să ia albinele după craca unui copac și să-l bage într'un stup: cum se vede roiul pe cranga copacului să se ia o cofă (doniță), dacă nu este la îndemână stupul să se ungă cu saramură și cu un fel de busuioac numit busuioacul stupilor, după aceea dacă roiul este sus să se lege donița sau stupul de o prăștină (prăjină) lungă ca să ajungă până la roiū, apoi cine-va se suie pe scară, persóna trebuie să fie învelită la față cu o cărpă négră rară în cât să se pótă vedeă prin ea, scutură cranga cu ghemul de albine d'asupra gurei vasului; dacă albinele nu cad atunci să se ia o stivlă de pelin și să se deă peste albine, albinele fug de

pelin și atunci o să cadă în vas, apoi fiind atrase și de mirosul busuiocului stupilor peste vre-o jumătate de cias se așază în stup, atunci se ia stupul binișor și se pune cu gura în jos în locul unde voim. Dacă voim să-l mutăm în alt vas, ungem vasul ales sau ștubeiul după cum am arătat mai sus și îl răsturnăm. Dacă ne lipsește busuiocul stupilor este de ajuns a-l unge cu saramură (apă cu sare) și cu ismă sau busuioc sau mintă.

Albinele roiesc de 3—4 ori pe an după cum es regine nouă, atunci cele vechi părăsesc stupul, și pe locul unde se pun ele să se odihnescă nu stau mai mult de 24 ore, de aceea în acel timp este bine să ne grăbim a le prinde. Dacă nu le prindem în acele 24 ore, ele sbor și se duc în locul ales prin scorburi, crăpături de pământ etc.

Crescerea albinelor de către om în scop de a produce miere și ciară se numește apicultură și constituie un mare izvor de bogăție.

Ion Negrescu.

Insulele Spietzberg și insula urșilor.

Geografiile moderne consideră aceste insule ca ne făcând parte din Europa. Ele, împreună cu *Groenland* și cu *Frantz-Iosephland* precum și cu archipelagul din nordul Americii, formeză o lume a parte care nu aparține încă omului.

Statele din Europa au revendicat posesiunea insulei Spietzberg, au plantat drapelul lor, însă de fapt nici o națiune n'a putut face act de posesiune, ast-fel că astă-dî, această mare întindere de pământ având aproape 70.000 kilometri patrați și egalând în suprafață România (de dincóce de Milcov) nu aparține nimănui și fie-care din noi póte luă posesiune și exploata bogățiile ei subterane, singurele ce s'ar putea vre-o dată exploata, în afară de pescuit.

Aceste pămînturi neospitaliere, unde întunicul domnesce 4 luni, nu au fost de cât locuite temporar de pescari și de naufragiați, precum și de câți-va ómenii devotați sciinței.

Plecând spre Spietzberg de la Hammerfest am întilnit la jumătatea drumului, adică aproape la 450 kilometri:

Insula Urșilor descoperită odată cu insulele Spietzberg de Holandezul Barentz în Iulie 1596, adică tocmai 300 de ani până astă-dî. Călătoria mea deci a avut o coin-

cidență frumoasă cu această dată istorică, de ore-ce tocmai în Iulie când mă aflam acolo s'ar fi putut celebra al 3-lea centenar de la descoperirea acestor insule.

Marinarii lui Barentz ucidând acolo un urs au dat acestei insule numele de Insula Urșilor, nume ce a fost schimbat în unele harte engleze de către Bennet, un Englez care 7 ani după Barentz a vizitat-o din nou și a numit-o *Chery* după numele patronului său.

Acî se făceau mari pescuiți de Norvegiani, dar focle și morsele cari în 1600 erau atât de abundente în câte chipagiul unei corăbii a prins în 7 ore peste 1000 de acești amfibii, au început astăzi să dispară.

Geologul *Keilhau* care a studiat această mică insulă, dice că găsesc gismente de *Galena*, că aparține formațiunii carbonifere și că se poate exploata bogate gismente de huilie.

Căpitanul Badc al expedițiunii noastre are chiar intențiunea de a întreprinde această exploatare și speră că desfacerea cărbunilor va fi asigurată în vedere că acest combustibil lipsesc cu totul în Norvegia, în nordul Rusiei, în Marea Albă și Archangel și că ar putea concura cu cărbunii englezi.

Se dice că această insulă facea parte dintr'un mare continent care a dispărut sub valuri și acesta judecând după indentitatea florei fosile din toate insulele Oceanului Glacial. Adâncimea mării este mică, ea variaza între 50—300 m. Flora insulei este din cele mai sărace. Ea numără vre-o 30 de *fanerogame* și vre-o 80 *specii de muschiu*. Arborii ca și în *Spietzberg* lipsesc cu desăvârșire. Totul este piatră, zăpadă și mușchiu. Din această cauză călătorul nu-și poate face idee de distanțe; căci nu are nici un punct de comparațiune și se înșelă asupra timpului în care va străbate distanța de la un punct la altul.

Partea de Sud a insulei este riposă abruptă în mare, și de o frumusețe înfiorătoare. Ea coprinde stânci de formele cele mai curioase semănând cu bastioane de citadele, bolți de biserici gotice, obelisce înclinate ca turnul de la Pisa, stânci de un acces dificil împodobite de milioane de păsări albe. Înălțimea despre Sud numită *Muntele mizeriei* se înclină lin spre Nord și se termină cu nise dune până la nivelul mării.

B. G. Assan.

Inginer-mecanic.

Biserica A'ormirea din Moseova, unde s'a încoronat Țarul.

Crescerea și ținerea Caprelor

răind în ținuturi muntôse, apoi adusă la șes și ținută în staul, capra devine foarte alegătoare a nutrețului și îl împrăscie. Capra, care bea mult și numai ast-fel dă mult lapte, are nevoie de un staul călduros și uscat. Neașternându-i-se adese-orî, capra își așterne ea însăși, dar firesce un așternut mai scump, de cât cel anume, pe care ar trebui să i-l pue omul.

Nutrețul caprei, care se ține în grajd, constă din iarbă de pădure, trifoiu, frunză prospătă și uscată de arbori, paie de bucate, napi, cartofi, tărîțe, turtă de oleu, tot felul de rămășițe din grădină și bucătărie, cari i se dau în băutură. Peste vară multe capre se țin numai cu ramuri din gardurile vii, cu tufe și frunze adunate din pădure. Rămășițele din acest nutreț se folosesc de regulă ca așternut. Nutrețul trebuie să se schimbe adese-orî, pentru-că obiceiundu-se prea tare cu un fel de nutreț, altul dat într'un târziu, capra nu vrea să-l mai mănânce. Înainte de toate nutrețul să fie nesticat și cu totul curat și trecerea de la nutrețul uscat la cel verde și întors să se întâmple numai cu încetul. Nutrețul de iarnă constă mai numai din fîn. Frunzele uscate de arbori încă le mănâncă cu plăcere. Nutrețul lung li se dă, ca și cailor, în o scară, ce se așeză d'a-

supra Țeslelor și numai în porțiuni mici, ca să nu-l murdărească. Țeslele caprelor se întocmesc astfel, ca ele să nu se potoa sui să zacă în ele, pentru că, se scie, că caprele au mare aplicare de a se sui pe locuri înalte. Mai bine e dacă li-se dă pe Ți de câte 5 oră de mănecare. Adăpatul cu apă prōspătă să nu se uite. La pășune caprele mănăncă cu deosebire plante uscate și tari.

Capra trebuie mulsă de câte 3 oră pe Ți. Mulgearea să se facă stând dindărătul caprei și pe cât se potoe cu mâna închisă, înconjurând oră-ce frecare și tragere.

Pentru ca caprele să nu fie chinuite de insecte și să rămăie sănătōse, trebuie să se țesele, să se perie și frece cu paie. Staulul caprelor să nu fie în apropiere de al găinilor, să fie îndestul de bine așternut și cât de adese-oră scos gunoiul din el.

M U L Ţ U M I R I

Sub-semnatul învățator diriginte al școlēi din comuna Cornu, plasa Jiu de sus Dumbrava-Dolj, în numele sătenilor mei și copiilor cari frecuentăză școlă, aduc mulțumirile nōstre d-lor G. D. Nicolescu, jude al ocolului Vela și d-lui Tache Mihăilescu, comerciant din acēstă comună, cari în ziua de 29 Iunie au dat cārți pentru premii, copiilor ce s'au distins la învățatură în cursul anului școlar 1897—98, în valōre de 23 lei și 75 bani; afară de acestea d-nul Nicolescu, a mai dat suma de 40 lei pentru școlă și copiii sēraci cari frecuentă școlă, și 20 lei pentru biserica cu hramul Sf. Nicolae, ce acum chiar se reconstruesce din nou.

Gh. Florescu

Dirig. școlēi din com. Cornu, Dolj.

*

În urma apelului făcut, onor. Administrație a fermei model «Laza» a bine-voit a oferī suma de 46 lei pentru cumpărare de cārți, ce s'au distribuit ca premii elevilor școlēlor din comuna Laza.

Sub-scrisul, în numele școlēi aduce viile sale mulțumiri, pentru acēstă laudabilă faptă.

I. Băbușianu

Dirigintele școlēi Laza-Vaslui.

Cei doi frați cu oi.

— Poveste —

fost o dată, într'un sat, un om văduv, care avea doi feciori: unul de 16 ani și altul de 14. Averea lui se mărginea la o mică turmă de oi, care eră încredințată băieților.

Intr'una din zile pe când băieții se aflau cu turma la pășunat, li se arătă, înaintea lor, un înger frumos cu aripi strălucitoare, care începū să le cuvînteze:

— «Tatăl vostru, fiind bătrân, va muri în curând și oile lui vor fi ale vóstre. Dacă doriți ca turma vóstră să se mărească din ce în ce, iar voi să fiți fericiți de traiul vostru, apoi cel mai bun mijloc e învățatura. Numai prin învățatură omului i se deschid ochii și vede lămurit ce e bine și ce e rău; prin învățatură omul devine mai priceput, găsind mai lesne mijloce de viețuire, și tot prin învățatură omul se face plăcut nu numai ómenilor, ci chiar și lui Dumnezeu.

«Ast-fel fiind, vă sfătuesc, dragii mei, să mergeți la școlă și cu stăruință să vă siliți a învăța cele folositoare.»

Sfîrșind aceste cuvinte, îngerul se făcu nevăduț.

După această minunată vedenie, băieții, cari pînă atunci fusese înmărmuriți, începură a sfătui des-

pre cele ce le spusese îngerul. Cel mai mic se hotărăse să facă totul pentru a învăța carte, iar celălalt, părându-i-se glumă, își căută de oi așa cum îl apucase vremea.

Băiatul cel mai mic spuse și tatălui său despre cele întâmplate, precum și hotărârea sa nestrămutată de a învăța carte. Tatăl său, la început, nu prea se învoi, fiindu-i trebuincios la oi, însă mai în urmă îi dădu voie să umble la școlă, cu condițiune ca, la mărta sa, celălalt băiat să aibă partea sa de oi îndoită. La această hotărâre a părintelui său, el nu se împotrivi de loc și cu cea mai mare tragere de inimă se duse la școlă și se puse cu temei pe învățatură.

În curând ajunse cel mai bun și cel mai iubit școlar din satul său.

Încetul cu încetul și tatăl său începui a se folosi de dînsul: acum scia pe ce plătesce dările, scia pe câtă muncă s'a obligat la proprietar și cu ce plată, și la nevoie avea cine-i face o jalbă, fără a mai umblă cu căciula în mână și cu plată, rugându-se la toți.

Cum termină băiatul școlă satului, se întâmplă să mără și tatăl său. Rămași singuri, au împărțit oile după spusa bătrânului, iar casa servi la amîndoi.

La început, fratele cel mai mare, care avea o sută de oi, făcea mult haz pe socotela celui-lalt, care avea numai 50 de oi.

Ridea cu atât mai mult, cu cât vedeă că învățatura nu sporesce numărul oilor fratelui său, după cum îi încredințase îngerul.

Băiatul nostru, însă, tăcea și făcea. Cel întâiu lucru, ce făcu el, a fost că și-a procurat o carte, în care se spuneă despre «Crescerea oilor.» Avend această călăuză el urmă întocmai după cum spuneă în ea, căci își închipuia, cu drept cuvînt, că acei cari au compus cartea trebuie să fie ómeni «pățiți» și de! «tot pățitu-i priceput.»

În acea carte el află tot ce-i trebuie: unde, când și cum să pășuneze, care pășune e mai bună, cum să le îngrijescă și să le hrănescă în timpul iernei,

cum să le adape și cu ce apă, cum să facă ca să aibă lapte bun și mult, ori miei buni, chipul cel mai bun de a face brânză și unt, cum să dobîndască lână mai bună, ce să facă pentru a feri oile de boale, precum și în ce chip să le caute în cas de bôlă, în sfîrșit el mai află și locul, unde să găsească rasele cele mai bune de oi. Afară de acestea, dîlnic el află, din gazete, piețele unde se desfac cu preț produsele oilor.

În vîndare, sciind cântarul și socotela, nu se teme că va fi amăgit ca mulți alți neștiutori.

Acum deosebirea eră mare între el și fratele său. Chiar acest din urmă înțelegea cu durere acest lucru și de multe ori venia să cêră sfaturi de la dînsul.

Și cum să nu cêră sfaturi, când oile lui se împuținau din ce în ce și din tot ce vindea nu se alegea cu nimic, căci pe lângă că dedea totul în dar, apoi îl și mai amăgia.

În timp de 2 ani, fratele cel mai mic îndoii numărul oilor, iar celălalt le înjumătăți.

Acum ar fi putut rîde și băiatul nostru de fratele său; însă el nu numai că nu făcea haz, dar chiar se uită cu durere la dînsul, ajutându-l din când în când.

Venindu-le vremea de însurat, cel mai mic găsi numai de cât o fată vrednică și pricepută, avînd și 200 oi, «bogăție la bogăție;» iar celălalt frate abia putu să găsească o tontă de femeie înzestrată cu lene și prostie: «sărăcie la sărăcie.»

Fratele bogat lăsă casa părintescă celui-lalt iar el își făcu o casă mare și frumoasă, aședîndu-și o gospodărie așa cum îi spusese învățătorul său în școlă.

Ajunsese să fie cel mai cu stare și cel mai bun gospodar din satul său.

Acum, când avea oi multe și bune, se gîndi că mai mare folos va avea, dacă va fi singur și negustor. De aceea, deschise, în orașul din apropiere, o prăvălie, unde vindea tot ce-i producea turma, iar acasă, lâna n'o mai vindea, ci o prefăcea har-

nica lui nevastă în cele mai frumoase și trainice stofe.

În sfârșit toate le făcea cu chibzuială, în cât bogăția lui creștea vedând cu ochii și fericirea domniă în casa lui.

Ajuns bogat, el nu uită nici pe Dumnezeu și nici pe oameni: bisericile, școlile, spitalele, săracii își găsisă în el un puternic și înflăcărat protector.

Toți îl iubiau și îl laudau pentru bunele lui fapte.

Cu timpul, fratele său pierduse oile și în schimb dobândise o casă de copii; sărăcia îl înțeleștase așa de grozav, în cât, ne știind unde să-și plece capul, alergă la fratele său, rugându-l să-l primescă ca slugă la oi. Fratele lui, ca om deștept și cu inimă bună, îl îmbrățișă cu dragoste și îi zise: «Te voi primi în casa mea, însă nu ca slugă, ci ca frate.»

În noaptea acelei zile, i se arată, acestui suflet bun, chipul Domnului, care îi grăi: «Și tu ești unul din fiii mei iubiți!»

N. Gădeiu

Invățător, Tutova.

INFORMAȚIUNI ȘCOLARE

Se aduce la cunoștința celor interesați că, conform legii învățământului secundar și superior din 23 Marie 1898, cererile de înscriere în școlile secundare trebuie adresate direcțiunii școlii unde se cere înscrierea, între 16 și 31 August inclusiv. Cererea va trebui să fie însoțită de certificatul de promoțiune din clasa precedentă, de actul de botez și de cele de vaccină. Pentru înscrierea în clasa I secundară, se cere prezentarea certificatului de absolvire a cursului primar. După art. 15 din lege, admiterile în această clasă se fac în număr limitat, în ordinea mediei notelor anuale de limba română și de aritmetică, din ultima clasă primară.

Amănunțele privitoare la înscriere sunt regulate prin art. 1—30 din regulamentul pentru școlile secundare, publicat în *Monitorul Oficial* cu data de 12 August 1898.

* *

Conform art. 11, alin. III din regulamentul pentru școlile secundare din 7 August 1898, se aduce la cunoștința școlărilor rămași repetenți în vre-una din clasele secundare de băieți sau de fete, precum și părinților, tutorilor sau corespondenților lor, că sunt datorii ca, până în sera zilei de 31 August, să facă cunoscut direcției școlii respective dacă își propun a continua studiul

mai departe, repetând clasa saŭ nu, pentru ca, în acest din urmă cas, locul lor în școlă să se pŃtă da altuia. Cei cari, până în acel termen, nu vor face cuvenita încunosciiŃtare direcției, precum și acei cari, cu tŃte că au făcut încunosciiŃtare că vor continua, nu se vor presintă regulat la cursuri până în ziua de 16 Septembrie, se vor considera ca retrași din școlă și locurile lor se vor ocupă.

SFATURI PRACTICE

Ingrijirea albinelor pe timp de iarnă.

Un gospodar bun trebuie se observe stupii săi o dată pe săptemână, dacă sînt în tŃtă regula. Sînt paseri și șoreci cari vin la găurile stupului și depun murdării ce trebuie curățate, iar paserile speriate cu câte-va focuri Ńrbe. Șorecii trebuie prinși cu curse bune sau prin dresarea pisicilor, d'a merge să-și pândescă. Nu mai puțin trebuie din cînd în cînd să se aeriscă stupii, căci prin înăbușala prea mare, albinele se pot lesne îmbolnăvi și mirosul celor mŃrte le face fŃrte mult rău celor vii.

E bine a se băgă o cîrpă udată cu apă caldă în stup. Se va observa lesne cu cătă lăcomie vor suge albinele apă și se vor linisci. Dacă găurile stupilor se astupă de zăpadă, nu trebuie curățată, fiind-că zăpada le procură destul oxigen și susține o temperatură statornică, de asemenea adăpostesce în contra gerului și viscolului. Dacă e o di frumŃsă și cu sŃre, se pŃte înlătură zăpada și pune peste nopte scânduri sau pale în dreptul găurilor. Se întelege că tŃte aceste operațiuni trebuie să se facă în linisce.

*

Conservarea strugurilor.

Un frances, a descoperit mijlocul cel mai bun și mai puțin costisitor de a păstră strugurii.

Strugurii se strîng în cãldări, se atárnă de cevă cu sfŃră ast-fel, ca să nu se atingă de pereți sau între dînșii și se așeză într'o cameră sau într'un beciu a căror temperatură să nu trecă peste 12—14°. Odaia sau beciul se închid bine și se aședă în apropierea strugurilor o farfuriŃră sau un pahar cu spirt. Vaporii de spirt împiedică orice stricăciune a strugurilor, cari se conservă perfect luni întregi, fără să mucezescă cătusi de puțin.

Natural că spirtul trebuie reînŃoit tot timpul căt duréză conservarea, pentru ca aerul să fie mereu încărcat cu vaporii de spirt.

Pesce prospet.

Pentru a transporta pecele prospet la distante mari si a-l avea viu chiar dupa 7—8 zile incercați urmatorul mijloc:

Luați o bucată de miez de pâine si muiati-l bine in rachiu, bagati-l in gura pescelui si mai turnati puțin rachiu peste el.

Puneti apoi pecele infasurat in pae prospete si curate, legati cu sfora si impachetati in pânza. Ajuns la destinatie pecele trebuie despachetat repede, scos din pae si aruncat numai de cat in apa. După un scurt timp, pecele isi vine in fire si e viu.

I. Popescu.

Gornetu-Cuib.

BIBLIOGRAFIE

A aparut de sub tipar editiunea II-a din: «*Noțiuni de economia vitelor*» de D-l I. St. Furtună. Acesta noua editiune este foarte mult adogita si cuprinde 137 ilustratiuni in text, in loc de 37 cat cuprinde prima editie, reprezentand tote rasele principale de animale, tote uneltele necesare in economia vitelor si in *industria laptelui*, etc.

Cartea este premiata de Societatea Centrala de Agricultură; aprobată de Ministerul Cultelor si al Instructiunii publice pentru bibliotecele rurale din țara si pentru invetamint in școlile secundare, normale, seminarioale, etc. Aprobată de Ministerul Agriculturii pentru școlile practice de agricultură.

Prețul 2 lei. La tote librăriile.

Editura autorului, 74, Strada Labirint. Bucuresei.

*

Călătorie in regiunile polare nordice făcută de d-l B. G. Assan, inginer mecanic si desvoltată in doue conferinte: una tinută la Societatea geografică română sub Augusta Preșidenție a M. S. Regelui si a A. S. R. Prințul Ferdinand in ziua de Sâmbătă 1/13 Martie 1897 si a doua in 6/18 Martie la palatul regal, in prezența M. S. Reginei.

Acesta lucrare este prevădută cu mai bine de 40 ilustratiuni si o hartă a insulelor Spitzbergen.

D-l B. G. Assan lucrăza acum la redactarea notelor asupra călătoriei ce d-sa a făcut imprejurul pământului si credem că in scurt timp vom avea o noua si importantă lucrare datorită compatriotului nostru.

*

D-l Silvestru Moldovan directorul *Foiei Poporului* din Sibiu, lucrăza la o foarte interesantă operă: *Descrierea Ardealului*, din care a aparut deja vol. I sub titlul *Țara Noastră*, iar la toamnă va apare un al II-lea volum cu descrierea munților apuseni. Nu putem in deajuns recomanda cititorilor noștri acestă lucrare atât de folositoare pentru cunoștința pământurilor locuite de Români. Prețul: 2 corone (3 lei) a se adresa: *Foia Poporului* Sibiu.

*

Vieritul saii Cultivarea vișei de vie de Petru Vancu invetător, cu numeroșe figuri in text. Arad (Transilvania). Prețul 1 leu 50 bani.

*

Rolul României in mișcarea comercială a Europei cu Asia, Africa și Australia de B. G. Assan inginer mecanic.

Curs de comptabilitate (simplă și dublă) prelucrat după metoda lui De Granges. Galați. Editura ziarului *Financiarul*. Prețul lei 1.50.

*

În editura revistei *Convorbiri Didactice* a apărut o foarte folositore lucrare pentru toți d-nii institutori și învețători: *Desemnul după natură* întocmit de d-l G. Dianu, institutor și director școlii 19 băieți din capitală, conform noii programe. Prețul 50 bani.

De vânzare atât la autor cât și la administrația revistei *Convorbiri Didactice* strada Belvedere.

*

Manual de morala Creștină pentru usul școlilor secundare de diaconul Ch. Chiriacă și Ión Andrei, licențiați în teologie. Depositul: librăriile G. Cârjean și Gg. Căciulescu Ploesci. Prețul lei 1.50.

*

Elementele Magnetice în România la 1 Ianuarie 1895, de d-l D. Negreanu, profesor la universitatea din București, cu trei planșe alipite la text.

București, tipografia Gutenberg, str. Dămnei 20.

*

Revista Revistelor.

Revista Ilustrată, fascicola VII Iulie. Șoimuș (Transilvania) are următorul sumar:

Blestemul Șarpeului, poezie, prelucrare de Ión Negrescu

Ceva despre Bucovina, de I. Pop Reteganul.

Cine? de Gg. Simu.

Dr. Silvestru Morariu Andrieviciu, portret.

Lorenzo Sampierra, narațiune de W. Passauer.

Strigoii, de Lilian.

M-rea de la Sinaia, de T. N.

Moș Herlea, de S. Fl. Marian.

Micul Ciobănel, de I. P. R., etc. etc.

*

Amicul Agricultorului București, No. 15 anul IX, luna August 1: *Cronica din țară*, *Cronica din afară*, *Legislația asupra speculațiunii grânelor*. *Agricultori luați sēma*. *Principii raționale de agricultură*. *Din carnetul unui observator*. (Jean Durieu), etc.

*

România Medicală No. 11 și 12, anul VI *Lupta unor organe împotriva infecțiunilor* de dr profesor V. Babeș. *Relativ la tratamentul bartolinitic*, de dr. Papanicolu.

Extrase. Neurologie. Terapeutică.

Lupus al feței tratat prin inecțiuni de calomel. — Tratamentul conjuctivitei granuloase prin periagiū.

*

Revista Farmaciei. Anul X. No. 8 August. — Sumarul:

Studii asupra camforului, de dr. Istrate.

Malaria în România, de Dr. I. Ștefănescu.

Albuminele de B. Velles.

Biologia diabetului zaharat, de dr. N. I. Angelescu.

Ichtalbina, de A. Benedict.

Revista specială a lucrarilor streine, etc. etc.

*

Convorbiri literare, An. 32, No. 7.
Despre religione, de Arthur Schopenhauer.
Cavalul, de N. Mihaescu.
Iușiuni și halucinațiuni, de C. Tomulescu.
Constantin Brancovir, dramă în 5 acte de François Copée, trad. de Nanor.
Catastrofa Nibelungilor, de C. Lecea.
Am creșut, de G. Murnu. etc. etc.

Jurnalul Societății centrale agricole, Anul VIII No. 23 August.
O dispoziție ministerială de N. Filip.
Producțiunea cerealelor în totă lumea, de L. Grandeanu.
Andrașii, de Economist.
Condițiuni de admitere în școlile de agricultură. etc. etc.

*

Gazeta Săténului, Anul XV-lea No. 12—13 Iulie și August.
Plăia de gândaci și de sînge, de St. C. Hepites.
Ada Negri, de A. Vlahuță.
Tînăra mamă, de S. N.
Cauzele războiului Hispano-American, de Un Economist.
Din viața lui I. Brătianu (anecdote), de S.
Scănteerea stelelor, de N.
Jocurile de noroc, Zoe.
Oia de Frise (urmare și fine), de dr. Eugène de Rodiczky.
Agricultura și industria, de N.

*

Recreațiuni științifice: *Echilibru paradoxal; luleana lui Bob*, de Gerge Brunel.
Principiile Bismarck.
Un model de Saivan, de G. M. S.
Cronica științifică: Cum s'a aflat cheia hieroglifelor, de George Brunel.
Despre clima României, de St. C. Hepites.
Plăia de gândaci, de X.
Acetilena, de Farm. Al. Iteanu.
Participarea României la Expozițiunea Universală din Paris din 1890, de Reporter.
Cronica Agricolă, de D.
Clima lunii Maiu 1898 st. n., de St. C. Hepites.
Buletin comercial.

Șeșetorea Săténului, Anul I No. 4, Iulie, Comuna *Bumbescii de jos*. (Gorj).
Pentru cei de inimă, de Emil Staicu.
Cum se alege o vacă, de Em. Părăeanu.
Angina, de dr. Brun.
Vindecarea beției, de Gr. și Ión Pătrășcoiu.
Poiana lui Mihai-Vodă, legendă de V. Preotescu, etc. etc.

FAPT LAUDABIL

În sêra zilei de 5 Iulie a. e., s'a dat un bal în localul școlêi din acêstă comună Tîfesci, în *beneficiul Atelierului de Industrie Națională* care s'au înființat pe lângă școla de băeți din acêstă comună sub conducerea d-nei învățătore Agripina G. Ghindar. Scădându-se tôte cheltuelile făcute cu balul au rezultat suma de 105 lei, cari s'au și consemnat. Inițiatorii acêstuî bal, au fost: Autoritatea comunală, cum și întregul Comitet compus din Dómonele *Marița Nicolau, Elisa Sclavone, Elena N. Iosif, Agripina G. Ghindar, Sofia Macarie, Stefana Oancea*, și d-nii *D. Oancea, N. Iosif, Ch. Ch. Macarie* și *Grigore Macarie*.

D I N P U B L I C

Cu tótă buna voință și interesul ce are statul pentru creșterea și luminarea cetățenilor, totuși nu pôte împlini de o dată aceea ce doarece, nevoile fiind multe și mari. În ajutorul sêu nu rare ori îi vin în îndeplinirea scopului, inimile generose.

Școla la care funcționez ca învățator diriginte, aveă neapărată trebuință de aparate de gimnastică și un clopot.

Am deschis deci o listă de subscripție în satul meu în ziua de 14 Maiu a. e. (Înălțarea Domnului Isus) numai în acea zi am adunat suma de lei 145, din cari cu 131 lei și 65 bani s'a înălțat o frumoasă gimnastică cu tôte aparatele ei, iar restul se va întrebuița cu ceea ce se va mai strînge, la cumpărarea unui clopot.

Generațiile, cari se vor bucură de aceste obiecte vor păstră adînc în mintea și inima lor numele celor ce au venit în ajutorul școlêi, iar eu în numele micilor copilași, ce-mi sint încredințați, aduc cele mai vii mulțumiri, rămâind recunoscător următorilor inimii generose, cari mi-au dat ajutorul d-lor cu sumele notate în dreptul fie-căruia.

D-nii Gh. Nicolescu, 40 lei; C. Pana, 20 lei; M. Muzachi, 8 lei; Rudolf Foltz, 6 lei; Locotenentul Lahovari, 5 lei; M. Mihăilescu, 5 lei; Vasile Tănăsescu, 5 lei; Vasile P. Cârjilă, 5 lei și Matei Nițu, 3 lei.

Următorele persoane au donat câte 2 lei:

Preotul Gh. Marinescu; St. Rădulescu; Angh. Deacu; V. I. Ciobănescu; I. Sterescu; T. I. Ciobănescu; Dise Ion; Candit Fulga; N. Nicolescu; V. Lica; Nicolae Topârcenu; Moise Ionescu; Ivan C. Drumcea și A. Ceacu; și

Următorele persoane au donat câte 1 leu:

Mihaiu Nicolescu; P. Petrescu; V. Nicolescu; Mitea Ion; Nicolae Cojocar; I. Iordănescu; Gh. I. Mavric; Călin C. Belciu; Ivan C. Belciu; Dimcea Ioniță; Vasile Stroia; Vasile Dănescu; Stoian Chirana; Nicolae Ionescu; A. Sfeatu; Stoian Ispas; P. Tetrede; Badea Petre; Mihalache Dina și Ivan Ivan Caraslov.

Total lei 145.

Aduc mulțumirile mele generoșilor donatori.

M. Mihăilescu.

Dirigintele școlêi com. Ceacu, jud. Ialomița.

INFORMAȚIUNI

Sâmbătă, 15 August, a avut loc la Câmpu-Lung solemnitatea desvelirii monumentului lui Radu Negru. La această serbare a luat parte și d. Spiru Haret Ministrul instrucțiunii publice, iar M. S. Regele a fost reprezentat printr'un aghiotant al său.

Adrese către redacție

Am cetit și urmărit cu vie mulțumire fôia d-v. «Albina» de la apariția ei și constat cu plăcere, că ea este la culmea chemării sale. In felul ei ea umple un gol simțit și multe raze de lumină bine-făcătoare răspândește în șirurile învățătorilor și preste tot a ômenilor de la țară.

Silvestru Modovanu

«Fôia Poporului», Sibiu.

*

Intre tôte insectele lăsate de Domnul pe pămînt, numai Albinei i-sa dat darul ceresc de a face miere și cêră. Dulce răcoritóre și tãmăduitóre de multe bôle omenesci este mierea albinei; mult mai dulce, răcoritóre și tãmăduitóre de multe nevoi sociale pentru ori-ce suflet Românesc este mierea storsă din articoliî «Albinei Române»! Lină, dulce și plăcută este lumina, ce articoliî «Albinei Românescei» reflectă in ori-ce suflet românesc.

Ca unul ce mă folosesc de munca «Albinei» o privesc cu drag, socotind-o ca un dar ceresc.

Rog pe Dumnezeu să-i dăruiască ani mulți și fericiți, împreună cu întregul stup ce o susține ca să-și pôtă cu demnitate împlini menirea in lume.

G. Rădăcineanu.

Învățător.

*

Revista D.-v. «Albina» este citită cu multă atențiune și de către gradele inferiøre din armată, ca una ce răspîndește pretutindenî sfaturi și învățături folositoare vieței omului. — Decî uez «Albinei» și fondatorilor ei, muncă cu spor și isbândă, în îndeplinirea frumosului scop ce și-a propus.

Alexandru Ispășoiu.

Sergent-furier Batalionul 2 Vânătorî.

Rugăm pe toți domniî, cari au bine-voit a ne procură abonamente și n'au trimis încă banîi persônelor sub-scrise in liste, să bine-voiască a ni-î înaintă de urgență.

Asemenea rugăm pe toți domniî, cari ne-au cerut abonamentul, fie prin scrisori, fie prin cărți postale, să bine-voiască a ne trimite costul.

La 30 Septembrie revista împlinind un an de existență, rugăm pe de o parte pe d-niî abonați neachitați; a trimite banîi, iar pe de alta, rugăm pe toți amicii noștri a stărui pentru facere de noul abonamente.